

Streszczenie pracy doktorskiej mgr inż. Marzeny Cebera, wykonanej pod kierunkiem

dr hab. Iwony Janczarek w Katedrze Hodowli i Użytkowania Koni

**tytuł pracy: Ocena stanu emocjonalnego koni arabskich czystej krwi w aspekcie ich
dzielności wyścigowej**

Emocje koni wyścigowych znacząco wpływają na ich użytkowość. Celem pracy było zatem opracowanie kompleksowej metody oceny stanu emocjonalnego koni arabskich czystej krwi, której wyniki byłyby pomocne w kontroli dzielności wyścigowej. Badaniami objęto 30 najlepszych wyścigowo 4-letnich koni i 60 wybranych losowo koni 3-letnich. Eksperyment polegał na ocenie ich emocji za pomocą cech behawioralnych, fizjologicznych i biochemicznych oraz analizie mierników dzielności wyścigowej. Opracowano definicję optymalnie emocjonalnego wyścigowego konia arabskiego czystej krwi oraz test i formułę wzoru do bieżącej oceny emocji młodych koni tej rasy. Wzór ten następnie zweryfikowano na drodze korelacji z analizowanymi miernikami. Udowodniono możliwość zastosowania opracowanej metody w ocenie dzielności koni wyścigowych. Cechami opisującymi emocje koni, które okazały się ważne z punktu widzenia kontroli ich wartości wyścigowej są: czas podejścia do nowego obiektu, zachowanie się przed treningiem, aktywność układu przywspółczulnego, zrównoważenie układu autonomicznego i sekrecja kortyzolu. Ogiery cechują się silniejszą reakcją emocjonalną niż klacze.

Summary

Assessment of emotional state of Purebred Arabian horses in the aspect of race performance

Emotions in race horses considerably influence the performance. The aim of the study was to elaborate a complex method of assessment of Purebred Arabian horse emotional state. Results of the assessment would be helpful in monitoring the performance. Thirty best race 4-year-old horses and 60 randomly chosen 3-year-old horses were studied. The emotions were assessed by behavioural, physiologic and biochemic parameters as well as race performance parameters were considered. Definition of optimal emotional state and test with formula to assess current emotions in young Purebred Arabian horses, were elaborated. Then, the formula was verified based on the correlation with the performance parameters. Possibility of applying the method in the assessment of race horse performance was demonstrated. The following traits showing the horse's emotions turned out to be important for the assessment: time of approaching a novel object, behaviour before the training, activity of parasympathetic system, balance of autonomous system and secretion of cortisol. Stallions show a stronger emotional reaction than mares.